

Snel inzicht in risico's teelt zomerbloemen en vaste planten

Voor in de teelt van zomerbloemen en vaste planten is het aantal verschillende gewassen enorm. Dat kan lastig zijn als het gaat om vruchtwisseling en bodemgebonden ziekten. DLV, Adviesbureau Henk van den Berg, LTO Groeiservice en PPO hebben samen een website ontwikkeld, waarmee de teler snel kan nagaan in hoeverre twee of meer opeenvolgende gewassen problemen kunnen geven.

Tekst: Arie Dwarswaard
Foto: PR

Wte in de zomer door de Duin- en Bollenstreek rijdt, ziet een bont palet van kleuren. Niet de voorjaarsbloeiende bolgewassen, maar zomerbloemen en vaste planten brengen dan kleur in de streek. Juist hier is een groot aantal ondernemers actief met zomerbloemen dan wel vaste planten. In beide teelten is het sortiment enorm. Waar een bloembollenbedrijf met tien verschillende gewassen al zeer gevarieerd is, kan dat aantal in de vasteplantenteelt gemakkelijk een veelvoud daarvan zijn. Ook de zomerbloementeelt staat bol van de variatie. Elk gewas brengt ziektes met zich mee, en juist die grote verscheidenheid in het sortiment zorgt ervoor dat de gevolgen van een of meer opeenvolgingen niet altijd bekend zijn. Vanuit praktijk en voorlichting kwam daarom enkele jaren geleden al de vraag of die kennis niet openbaar gemaakt kon worden. Dat is gebeurd, met als resultaat het Digitaal Informatiesysteem (DIS) vruchtwisseling zomerbloemen en vaste planten. Op 18 november, vanwege de weken van de Gewasbescherming, werd het systeem geïntroduceerd.

The screenshot shows the 'Overzicht van twee gewassen' (Overview of two crops) section of the website. It displays a table with columns for 'Orde', 'Familie', 'Geslacht', 'Soort', 'Cultivar', 'Overlevingsduur', 'Waardplantenreeks', 'Specifieke soorten', and 'Verspreiding'. The table lists several diseases such as 'Fusarium (soorten)', 'Wortel- en voetrot', 'Echte meeldauw', 'Wortelknobbelaaltjes', and 'Meloidogyne hapla'. A sidebar on the right shows a navigation menu with options like 'Startpagina', 'Over het systeem', 'Waardplantenreeks', 'Specifieke soorten', and 'Verspreiding'.

GEEN BLADLUIS

Casper Slootweg, gewasonderzoeker zomerbloemen bij PPO, is een van de betrokkenen bij de opzet van het systeem. "Het eerste plan stamt al uit 2007. Samen met LTO Groeiservice, DLV-adviseur Kees Pastoor en voorlichter Henk van den Berg zijn we aan de slag gegaan met dit project, dat door het PT is gefinancierd. Na literatuuronderzoek zijn we gaan kijken aan welke eisen een database zou moeten voldoen. Door de deelnemende partijen is er de afgelopen jaren veel kennis ingevoerd. We hebben ons daarbij beperkt tot ziekten die verband houden met de vruchtwisseling. Informatie over bladluizen zul je er niet in vinden." De vier hebben tijdens het werk regelmatig de resultaten voorgelegd aan een groep telers. "We wilden een systeem dat goed bruikbaar is voor de ondernemer. Opmerkingen uit de testgroep waren heel zinvol, en hebben we gebruikt om het systeem te vervolmaken. Daarnaast was er een begeleidingscommissie, die ook zijn suggesties heeft gedaan."

SNEL INZICHT

Via de website www.disvruchtwisseling.nl kan de gebruiker direct aan de slag. Standaard opent de site met twee gewassen die kunnen worden ingevoerd. Dat aantal is met een simpele muisklik uit te breiden tot vijf, zes of zeven gewassen. In veel gevallen zal een opeenvolging van twee gewassen echter volstaan. Wie dan als voorbeeld Aconitum en Delphinium invoert, komt er snel achter dat er heel wat ziekten zijn die in de Delphiniumteelt de kop op kunnen steken. Verklaarbaar, omdat beide gewassen behoren tot de Ranonkelachtigen. Daarentegen levert de opeenvolging Alchemilla en Carthamus nauwelijks bodemgebonden ziekten op. In een aantal gevallen is aangegeven dat er cultivars beschikbaar zijn die resi-

stent zijn tegen de aangegeven bodemziekte.

Door in het overzicht van de mogelijke ziekten te klikken op een van die ziekten verschijnt extra informatie in woord en beeld. Er is daardoor op verschillende niveaus met het systeem te werken. Naast een flink sortiment vaste planten en zomerbloemen is ook informatie over een aantal bolgewassen opgenomen. Slootweg: "Juist in de Duin- en Bollenstreek wordt veel gewerkt met landruil tussen collega's. In veel gevallen teelt die collega bloembollen. Vandaar dat die gegevens ook zijn opgenomen." Slootweg benadrukt dat het systeem geen adviezen geeft. "Het systeem geeft inzicht in de gevolgen van twee gewassen die na elkaar worden geteeld, maar het is aan de ondernemer zelf om te bepalen wat hij met die informatie doet."

NIET AF

Het systeem is niet gepresenteerd als een afgerond, kant-en-klaar geheel. Integendeel, stelt Slootweg. "Natuurlijk is er door mensen als Kees Pastoor en Henk van den Berg heel veel deskundigheid ingebracht. Maar bij ondernemers is ook veel kennis aanwezig. Vandaar dat we op de website een mogelijkheid hebben ingebouwd om te kunnen reageren. Elke suggestie komt bij mij terecht, en zal na beoordeling aan het systeem worden toegevoegd. Inzenders krijgen altijd bericht. Het onderhouden en uitbreiden van het systeem is een voorwaarde om bruikbaar te blijven. Als we dat niet zouden doen, dan heeft het geen zin om het in stand te houden. Daarom is met het PT afgesproken dat er per jaar een bedrag beschikbaar is om het systeem actueel te houden." In de toekomst kan het ook zo zijn dat informatie uit andere sectoren aan het systeem wordt toegevoegd. "Nu is het daar nog te vroeg voor. Als dit een succes blijkt te zijn er is vraag naar, dan willen we dat wel gaan doen."